

LÄNSSTYRELSEN
VÄSTRA GÖTALANDS LÄN

Naturavdelningen
John Dagobert
Landskapsarkitekt

Enligt sändlista

Förordnande om strandskydd i Skara kommun

Innehåll

Beslut
Redogörelse för ärendet
Inkomna yttranden
Skälen för Länsstyrelsens beslut
Kungörelse
Hur man överklagar
Upplysningar

Bilagor

Bilaga 1. Kartor med läsanvisning
Bilaga 2. Sändlista
Bilaga 3. Redogörelse för samråd
Bilaga 4. Besvärshänvisning, blankett O4

Beslut

A. Beslut om utvidgat strandskydd

Länsstyrelsen förordnar enligt 7 kap. 14 § miljöbalken (1998:808), att de sjöar som anges nedan omfattas av utvidgat strandskydd. Strandskyddet omfattar land- och vattenområdet intill det angivna avståndet från strandlinjen vid normalt medelvattenstånd, detta gäller även från strandlinjen för öar.

Utvidgat strandskyddsområde 100-200 meter

Acksjön	Nycklasjön
Anddammen	Rödsjön L (Nätersätersjön L)
Bysjön	Rödsjön St (Nätersätersjön St)
Dybergssjön	Officershatten
Däjan	Ormsjön
Eggbysjön	Prinshagasjön
Flämsjön	Rinnaren
Fursjön	Rommen
Grönsjön (vid Höjentorp)	Rörsjön (del av)
Grönsjön (vid Ökullasjön)	Skärvalången
Gårdssjön	Stakasjön
Hacksjön	Stallsjön
Hattaren	Svartsjön (S om Bysjön)
Husgårdessjön	Svartsjön (vid Höjentorp)
Iglasjön (SV om Öglunda)	Tjursbergssjön
Jungfrusjön St	Trädgårdssjön
Kappsäcken	Tåsjön
Kusen (vid Tåsjön)	Vagnsjön
Ljungsjön L	Vingasjön
Ljungsjön St	Änten
Långhässlasjön St	Ökullasjön
Lövsjön	Östersjön
Måsjön	

I vissa områden har anpassning av strandskyddets utbredning gjorts. Strandskyddsgränsen har då anpassats så att den istället för att gå ända ut till 200 meter från stranden följer vägar, järnvägar, befintlig bebyggelse m.m. inom 100-200 meter från strandlinjen. Dessa *anpassade strandskyddsgränser* gäller som beslutsgräns för det utvidgade strandskyddsområdet med redovisad utsträckning i kartbilagorna 1.1-1.10. Anpassningar har gjorts inom för Flämsjön, Rörsjön, Lilla Jungfrusjön, Ökullasjön och Skärvalången. Se också i texten under rubriken *Länsstyrelsens bedömning* för respektive område.

B. Beslut generellt strandskydd

Länsstyrelsen upphäver med stöd av 7 kap. 18 § p. 1 miljöbalken vissa delar av det generella strandskyddsområdet, där strandskyddet har förlorat sin betydelse på grund av befintliga exploateringar och vägar. Detta avser strandskyddsområdet vid sjöarna Skärvalången och Ökullasjön.

Strandskyddets avgränsning framgår av kartbilagorna 1.1-1.10. Se också i texten under rubriken *Länsstyrelsens bedömning* för respektive område.

C. Beslutets giltighet m.m.

Länsstyrelsen upphäver härmed tidigare beslut från den 1 december 2014, dnr 511-4664-2013 rörande förordnande om utvidgat strandskydd i Skara kommun.

Beslutet gäller omedelbart i alla delar även om det överklagas.

Redogörelse för ärendet

I Sverige gäller strandskydd vid samtliga stränder vid havet, insjöar och vattendrag. Strandskyddet omfattar land och vattenområdet intill 100 meter från strandlinjen vid normalt medelvattenstånd.

Länsstyrelsen kan i det enskilda fallet besluta att utvidga strandskyddsområdet till högst 300 meter från strandlinjen, om det behövs för att säkerställa förutsättningar för allemansrättslig tillgång till strandområden eller för att bevara goda livsvillkor för djur- och växtlivet på land och i vatten.

Länsstyrelsen i Västra Götalands län (tidigare Skaraborgs län) har tidigare reglerat strandskyddet i länet genom särskilda beslut. För de kommuner som tidigare tillhörde Skaraborgs län (däribland Skara kommun) fattades detta beslut den 26 juni 1975. Beslutet innebar bl.a. att utvidgat strandskydd skall råda inom land- och vattenområde (öar inbegripna) intill angivet avstånd på 200 eller 300 meter från strandlinjen vid normalt medelvattenstånd vid de sjöar som angivits i till beslutet bifogad förteckning.

Den 1 juli 2009 trädde nya strandskyddsregler i kraft som bl.a. innebär att efter den 31 december 2014 gäller utvidgat strandskydd endast inom områden som har beslutats med stöd av den nya lagstiftningen. Detta innebär att de av Länsstyrelsen tidigare fattade besluten inte längre gäller i de delar som avser utvidgat strandskydd.

Mot bakgrund av de nya strandskyddsreglerna har Länsstyrelsen gjort en översyn över kommunens strandskydd och den 1 december 2014 fattat ett nytt beslut om utvidgat strandskydd inom Skara kommun. Beslutet överklagades inte men Länsstyrelsen uppmärksammade att beslutet inte kungjorts korrekt. Länsstyrelsens beslöt då att ta upp ärendet för förnyad behandling.

Förslag till beslut i ärendet sändes åter på remiss och kungjordes genom kungörelsedelgivning i Post- och Inrikes Tidningar, Skaraborgs Läns Tidning, Skaraborgsbygden och Nya Lidköpings-Tidningen under vecka 11 år 2016. Av annonsen framgick att förslag till slutligt beslut fanns tillgängligt på Länsstyrelsens hemsida, på Länsstyrelsens kontor samt på

kommunkontoret. Tid för att inkomma med eventuella yttranden eller synpunkter på förslaget till slutligt beslut angavs till den 29 april 2016.

Inkomna yttranden

Nedan följer en sammanfattning av yttranden som inkommit över förslaget till strandskydd i Skara kommun, då det var på remiss under våren 2016. En sammanställning av alla yttranden som inkom vid denna remiss och Länsstyrelsens eventuella kommentarer till dessa finns samlade i bilaga 3.

Skara kommun anser att ett område vid Vings kyrka ska undantas från utvidga men har i övrigt inget att erinra mot förslaget till beslut om strandskydd inom kommunen.

Västergötlands Ornitologiska Förening anser att förslaget innebär ett gott underlag för den biologiska mångfalden i områdena och att fågellivet kommer att gynnas.

LRF och Mellersta Götalands Jordägareförening anför att förslagen saknar landsbygdsperspektiv. Den nya strandskyddslagen syftade till att stärka strandskyddet i områden med högt exploateringsstryck, och sänka skyddet i andra områden. LRF anser vidare att jordbruksverksamhet är viktigt för att hålla markerna öppna och att Länsstyrelsen inte får göra en alltför strikt tolkning av vad som klassas som näringsverksamhet i undantagen för areella näringar.

De anser vidare att samrådet är otillräckligt och att kungörelsedelgivning inte kan användas i det här fallet. Förslagen innebär vidare ett alltför stort ingrepp i äganderätten och strider mot proportionalitetsprincipen. Det är lagstridigt att ersättning inte utgår till markägarna.

De anser också att 100 meter strandskydd är tillräckligt. Utvidgningarna är alltför generella och underlaget är otillräckligt. I vissa fall ingår mark som inte är skyddsvärd, exempelvis hamnområden och befintliga bostadstomter, i strandskyddet.

Skälen för Länsstyrelsens beslut

Bestämmelser

Strandskydd omfattar normalt land- och vattenområdena intill 100 meter från strandlinjen. Syftet med strandskyddet är att långsiktigt trygga förutsättningarna för allmänhetens friluftsliv samt bevara goda livsvillkor på land och i vatten för djur- och växtlivet (7 kap. 13-14 §§ miljöbalken).

Länsstyrelsen får i det enskilda fallet besluta att upphäva strandskyddet i ett område om det är uppenbart att området saknar betydelse för att tillgodose strandskyddets syften (7 kap. 18 p. 1 § miljöbalken).

Länsstyrelsen får också i det enskilda fallet besluta att utvidga strandskyddsområdet till högst 300 meter från strandlinjen om det behövs för att säkerställa något av strandskyddets syften. Ett beslut att utvidga strandskyddsområdet ska gälla omedelbart även om det överklagas (7 kap. 14 § miljöbalken).

Av förarbeten till de nya strandskyddsreglerna som trädde i kraft den 1 juli 2009 (prop. 2008/09:119 s. 99) framgår att de nya bestämmelserna i miljöbalken utgör en skärpning av kravet för att utvidga det område som omfattas av strandskydd. En utvidgning får ske om det behövs för att säkerställa något av strandskyddets syften. Avsikten är att det ska finnas ett tydligt och långsiktigt behov av ett utvidgat strandskydd. Ett beslut om utvidgat strandskydd behöver grundas på hänsyn till berörda områdens värden samt till nuvarande och förväntade behov av tillgängliga strandområden. Enligt propositionen kan beslutet om utvidgat strandskyddsområde komma att avse:

1. Områden som omfattas av annat områdesskydd, till exempel naturreservat, som inte innebär samma skydd för strandområden som bestämmelserna om strandskydd,
2. riksintresseområden enligt 3 kap. 6 § andra stycket och 4 kap. 2-8 §§, som är relevanta för strandskyddet,
3. kust- och skärgårdsområden som inte redan har förlorat i betydelse på grund av exploatering,
4. grunda havsbottnar av betydelse för flora och fauna,
5. välbesökta friluftsområden eller områden som har tydlig potential att bli det och som riskerar att gå förlorade utan ett nybyggnadsförbud,
6. tätortsnära strövområden, eller
7. ekologiskt känsliga områden som inte omfattas av annat områdesskydd.

Enligt 24 § 6 punkten förordning (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. ska remiss av förslag till beslut om utvidgning av strandskyddsområdet enligt 7 kap. 14 § miljöbalken ske under förutsättning av att beslutet gäller för en längre period än sex månader.

Allmänna överväganden

Länsstyrelsen har granskat strandområdena i sin helhet och bedömt i vilka områden:

- strandskyddet behöver utvidgas till 200 eller 300 meter,
- strandskyddet behöver utvidgas, men det finns en yttre gräns i form av bebyggelse, väg eller järnväg där en utvidgning av strandskyddet i området inom eller bakom etableringen inte bidrar till att säkerställa något av strandskyddets syften (alltså en utvidgning mellan 100 och 300 meter som begränsas av bebyggelse, väg eller järnväg).

För att minska mängden framtida prövningar av dispenser framför allt för kommunerna har Länsstyrelsen även tagit ställning till områden som t.ex.

etablerade tomter inom strandskyddsområdet. Länsstyrelsen har undantagit dessa områden genom anpassning av det utvidgade strandskyddet i de fall då det får marginell påverkan på säkerställandet av strandskyddets syften.

Ett av strandskyddets syften är att säkra strandområden så att de förblir tillgängliga enligt de grunder som gäller för allemansrätten. Skyddet baseras på uppfattningen att stränderna är en av de mest värdefulla tillgångarna för friluftslivet i dess olika former. Strandskyddet ska långsiktigt möjliggöra för människor att nu och i framtiden fritt kunna ströva utmed stränderna, att vistas där, att bada eller att bara njuta av den naturupplevelse som mötet med vattnet ger, antingen det gäller havet, insjön eller något vattendrag. Strandskyddet utgör dessutom en väsentlig del av säkerställandet av riksintressen för naturvård, friluftsliv och fiske enligt 3 kap. miljöbalken.

I översynen har Länsstyrelsen identifierat de strandområden som har särskilt höga värden för friluftslivet och växt- och djurlivet kring de sjöar som haft utvidgat strandskydd enligt tidigare beslut. Dessa områden bör omfattas av ett utvidgat strandskydd för att förhindra att de exploateras och förlorar sina värden. Tillkommande exploatering, även om den sker utanför hundrameterzonen, riskerar att bland annat skada ett områdes orördhet och upplevelsevärden eller dess biologiska värden och därmed dess värden för friluftslivet och växt- och djurlivet.

Områdesskydd som naturreservat, kulturresevat, Natura 2000-områden, nationalparker, djur- och växtskyddsområden, naturminnen och landskapsbildsskydd är tydliga indikationer på områden med stor betydelse för strandskyddets syften. Länsstyrelsen anser att dessa områden har så höga värden för friluftslivet och växt- och djurlivet att ett utvidgat strandskydd krävs för att säkerställa syftena.

Enligt Länsstyrelsens mening är områden som har pekats ut som riksintressen för naturvård eller friluftsliv enligt 3 kap. eller omfattas av geografiska bestämmelser enligt 4 kap. miljöbalken på grund av höga natur- och rekreationsvärden värdefulla för strandskyddets syften.

I Länsstyrelsens underlagsmaterial för beslutet ingår också olika inventeringar och klassningar av värdefull natur. Inventeringarna omfattar områden med värdefulla lövskogar, värdefulla vattendrag och våtmarker, nyckelbiotoper, skyddsvärda träd, ängs- och betesmarker samt värdefulla odlingslandskap. Vad det gäller de sjöar som har strandområden som omfattas av ovanstående inventeringar har Länsstyrelsen gjort en bedömning från fall till fall av dessa naturvärdens omfattning och betydelse för strandskyddets syften.

Länsstyrelsen bedömer att områden med höga upplevelsevärden är viktiga att bevara för allmänheten eftersom det finns ett behov av tillgängliga strandnära sådana nu och i framtiden. Stockholms Regionplane- och trafikkontor har gjort flera utredningar om hur man kan mäta kvaliteter i friluftslivs- och rekreationsområden (bl.a. Regionplane- och trafikkontoret

rapport "Nacka-Värmdökilen, Upplevelsevärden i Stockholmsregionens gröna kilar" 5:2004). Enligt dessa utredningar är det vanligaste önskemålet med att vistas i naturen att uppleva lugn och ro. Områdena ska gärna ha god tillgänglighet, vara stora, tysta och erbjuda variation och omväxling. För att uppleva värden som exempelvis orördhet och skogskänsla krävs att avståndet till störande exploateringar är mellan 200 och 300 meter. Länsstyrelsen anser därför att det är viktigt att större sammanhängande strandnära områden med höga upplevelsevärden, utan påverkan från närliggande bebyggelse, omfattas av utvidgat strandskydd, så att de inte exploateras på ett sätt som hotar det långsiktiga säkerställandet av strandskyddets syften i dessa områden.

I närheten av tätorter eller områden med sammanhållen bebyggelse är trycket att utnyttja kvarvarande obebyggda områden särskilt stort om de ligger strandnära. Här är också efterfrågan på tätortsnära rekreationsområden hög, eftersom det bor många människor på samma plats. Strandnära obebyggda områden i dessa lägen har därmed ett särskilt stort värde utifrån strandskyddets syften. Länsstyrelsen bedömer därför att det vid sjöar med dokumenterade värden är av särskild vikt att det finns utvidgade strandskyddsområden intill och mellan tätorter och sammanhållen bebyggelse. Särskilt viktigt är detta i anslutning till platser som utgör populära turistmål.

Många av de värden som beskrivs ovan handlar om vikten av att bevara större sammanhängande områden tillgängliga för såväl allmänheten som växt- och djurlivet nu och i framtiden. Såväl upplevelsevärdena som värdena av oexploaterade områden för växt- och djurlivet skadas om områdena fragmenteras. Länsstyrelsen ser därför sammantaget starka skäl till att besluta om utvidgade strandskyddsområden som har en betydande storlek och inte delas upp i mindre områden eftersom de då tappar i värde.

Kring vissa sjöar är stränderna bitvis så flacka att marken där under delar av året ligger under vatten och tillgängligheten för allmänheten därför är tidvis begränsad. Exploatering utanför hundrameterzonen skulle här ytterligare begränsa allmänhetens tillgång till strandområdet. Länsstyrelsen bedömer att ett utvidgat strandskydd i dessa områden är nödvändigt för att säkerställa allmänhetens tillgång till strandområdena.

Strandskyddets omfattning

Strandskyddsområdet får utvidgas så mycket som är nödvändigt för att säkerställa syftena med strandskyddet, dock högst till 300 meter från strandlinjen. I de flesta särskilt värdefulla strandområden bedömer Länsstyrelsen att ett utvidgat skydd om 200 meter är tillräckligt för att säkerställa skyddets syften. Utvidgat strandskydd om 300 meter bör dock kunna gälla vid stora sjöar, sjöar nära tätorter samt sjöar med andra synnerligen höga värden för växt- och djurliv och/eller friluftsliv.

I vattenområdet är de biologiska värdena generellt som högst i områden som ligger grundare än 6 meters djup. Vad gäller exploateringstryck så har

Länsstyrelsen de senaste åren sett ett ökande intresse för olika typer av exploateringar i/på vattnet, t.ex. fiskodlingar. Den typen av exploateringar hindrar allmänheten från att färdas fritt i/på vattnet. De påverkar även strandområdenas upplevelsevärden negativt. Länsstyrelsen anser därför att strandområden med höga värden för strandskyddets syften ska omfattas av utvidgat strandskydd även ut över vattenområdet.

Länsstyrelsen anser att det i vissa fall är motiverat att anpassa strandskyddsgränsen efter befintliga bebyggelsegrupper, större vägar och järnvägar som är svåra att passera. Områden som omfattas av tät bebyggelse, samt områden som skärs av från strandområdet av stora och trafikerade vägar eller järnvägar har ofta ett begränsat värde för strandskyddets syften, och bör därför inte omfattas av utvidgat strandskydd. I områden med hög bebyggelsegrad och högt exploateringsstryck kan dock ett sådant område fungera som en grön kil för tillgänglighet och växt- och djurliv och därmed vara mycket värdefullt för strandskyddets syften. Därför måste en bedömning göras i varje enskilt fall.

I särskilda fall finns det även inom det generella strandskyddet anledning att göra sådana anpassningar. Med anledning av närheten till vattnet och eventuellt tillkommande bebyggelses privatiserande effekt på kringliggande områden bör dock sådana anpassningar göras mycket restriktivt.

Strandlinjen

Strandskydd räknas från strandlinjen vid normalt medelvattenstånd. I kartorna som bifogas beslutet används en strandlinje från Lantmäteriets fastighetskartas marklinjeskikt från den 21 oktober 2010. Strandlinjen i det skiktet utgör Lantmäteriets tolkning av var strandlinjen går vid normalt medelvattenstånd. Denna tolkning av var strandlinjen går skiljer sig bitvis från den tolkning som gjordes i det gamla beslutet från 1975, det kan t.ex. bero på nya dämningsregimer, annan mänsklig påverkan eller av naturliga processer som förnaansamling, d.v.s. att förmultnande växtdelar långsamt höjer botten, i flacka vassbevuxna strandområden.

Miljömål

Sveriges riksdag har formulerat 16 miljö kvalitetsmål som ska leda vår strävan att nå en ekologiskt hållbar utveckling. Utvidgningen av strandskyddsområden enligt detta beslut berör miljömålen:

- ”Levande sjöar och vattendrag”, som bland annat innebär att sjöars, stränders och vattendrags stora värden för natur- och kulturupplevelser och friluftsliv ska värnas och utvecklas hänsynsfullt och långsiktigt,
- ”Ett rikt växt- och djurliv”, som bland annat innebär att arternas livsmiljöer och ekosystemen samt deras funktioner ska värnas.

För att uppnå dessa mål är det många gånger angeläget att begränsa exploatering i närheten av sjöar och vattendrag. Det kan även vara nödvändigt för att inte bryta mot en miljö kvalitetsnorm eller för att motverka att vattnet uppnår god ekologisk status.

Berörda områdets värden

Sjöar inom Valleområdet (bilaga 1.1-1.7, 1.9 och 1.10)

Värdebeskrivning

Valleområdet utgörs av ett sjörikt odlingslandskap beläget på Billingens västra sida, på gränsen mellan Skövde och Skara kommuner. Området hyser höga naturvärden med rika ädellövskogar, rikkärr, stora naturbetesmarker och en enastående artrik flora. Området hyser också ett rikt fågelliv och en artrik insektsfauna.

Området har även mycket höga värden för turism och friluftsliv med sina vackra omgivningar med höga upplevelsevärden och många populära utflyktsmål. Området har även en mycket intressant geologi.

Stora delar av området skyddas som naturreservat och landskapsbildsskyddsområde. Delar av området är även utpekade som natura 2000-område. Området är även utpekade som riksintresse för naturvård, friluftsliv och kulturmiljövård enligt 3 kap. 6 § miljöbalken.

Sjöar i området

De sjöar som ligger inom området är Flämsjön, Stora och Lilla Nätersättersjöarna (Rödsjöarna), Hattaren, Rinnaren, Ämten, Rommen, Hacksjön, Dybergssjön, Iglasjön, Anddammen, Stakasjön, Eggbysjön, Skärvalången, Östersjön, Lövsjön, Trädgårdssjön, Ormsjön, Grönsjön, Svartsjön, Stallsjön, Kappsäcken, Officershatten, Bysjön, Vagnsjön, Måsjön, Gårdssjön, Däjan, Tåsjön, Kusen, Store Långhässlasjön, Grönsjön, Nycklasjön, Tjursbergssjön, Stora Jungfrusjön, Ökullasjön, Husgårdessjön, Prinshagasjön och Vingasjön.

Länsstyrelsens bedömning

Hela området, med sjöar och strandområden, har mycket höga värden för såväl allmänhetens friluftsliv som för växt- och djurlivet och bör skyddas mot olika former av exploatering och ingrepp som kan påverka miljön och upplevelsevärdena. Länsstyrelsen bedömer att ett utvidgat strandskydd till 200 meter kring ovanstående sjöar är nödvändigt för att långsiktigt säkerställa strandskyddets syften i området.

Det utvidgade strandskyddet kring Flämsjön har i viss mån anpassats efter avskiljande väg. I den del där väg 2747, norr om Rämningstorps gård, går närmre Flämsjöns strand än 200 meter, bedömer Länsstyrelsen att strandskyddsområdet inte behöver utvidgas över vägen. Väg 2747 utgör här beslutsgräns för strandskyddsområdet, se kartbilaga 1.9. Det utvidgade strandskyddet har även anpassats till befintlig bebyggelse vid Kultorpet i sjöns norra ände (fastigheten Lilla Kulhult 2:25), se kartbilaga 1.10

Det utvidgade strandskyddet kring Skärvalången har i viss mån anpassats efter avskiljande väg. I den del där väg 2747 går längs Skärvalångens strand, från fastigheten Hushagen 1:5 i dess nuvarande omfattning i söder och norr ut så länge väg 2747 ligger närmare Skärvalången än 200 meter, bedömer Länsstyrelsen att strandskyddsområdet inte behöver utvidgas över

vägen. Länsstyrelsen anser även att strandskyddsområdet på andra sidan väg 2747 saknar betydelse för strandskyddets syften och upphäver även det generella strandskyddet i den del som är väster om väg 2747 (inom fastigheterna Hushagen 1:4, 1:5 och Skärv 18:2). Väg 2747 utgör här beslutsgräns för strandskyddsområdet. Gränsen för strandskyddet i denna del framgår av kartbilagorna 1.3 och 1.5.

Det utvidgade strandskyddet kring Ökullasjön och Stora Jungfrusjön har i viss mån anpassats efter avskiljande väg. I den del där väg 2683 passerar söder om sjöarna, bedömer Länsstyrelsen att strandskyddsområdet inte behöver utvidgas över vägen. Länsstyrelsen anser även att den del av det generella strandskyddsområdet för Ökullasjön som sträcker sig över till andra sidan av väg 2683 saknar betydelse för strandskyddets syften. Länsstyrelsen upphäver därför även det generella strandskyddet i den del som är söder om väg 2683 (avser del av fastigheten Ökull 8:1). Väg 2683 utgör här beslutsgräns för strandskyddsområdet. Gränsen för strandskyddet i denna del framgår av kartbilaga 1.3.

Stora och Lilla Ljungsjön, Fursjön och Acksjön (bilaga 1.6 och 1.9)

Värdebeskrivning

Stora och Lilla Ljungsjön, Fursjön och Acksjön är belägna i Vallebygden i kommunens nordöstra del. Sjöarna ingår i ett våtmarkskomplex med höga naturvärden och här växer även en fin lövskog. Landskapet i söder är ett ålderdomligt odlingslandskap med en småkullig terräng.

Sjöarna är en del av ett stort naturområde med mycket höga upplevelsevärden. Till följd av sin storlek och de vackra omgivningarna har området mycket höga värden för turism och friluftsliv. Här finns en vandringsled som vid Acksjön passerar Rämningstorps arboretum, en spännande och väl skyltad samling träd från hela norra halvklotet.

Länsstyrelsens bedömning

Stora och Lilla Ljungsjön, Fursjön och Acksjön med strandområdena har höga värden för såväl det rörliga friluftslivet som för växt- och djurlivet. Exploatering kring sjöarna, även utanför hundrameterzonen, skulle innebära negativ påverkan på upplevelsevärdena, naturvärdena och möjligheterna till rörligt friluftsliv kring sjöarna. Länsstyrelsen bedömer att ett utvidgat strandskydd till 200 meter kring sjöarna är nödvändigt för att långsiktigt säkerställa strandskyddets syften i området.

Del av Rörsjön (bilaga 1.8 och 1.5)

Värdebeskrivning

Rörsjön är belägen i den norra delen av Skara kommun. Den omges av åkermark och lövskog. Strax söder om sjön ligger ett område med flera motionsspår. Här finns också ett elljusspår som sköts av Istrums SK.

Länsstyrelsens bedömning

Området vid Sjöbo söder om Rörsjön hyser höga värden för friluftslivet. Exploatering i detta område, även utanför hundrameterzonen, skulle

innebära negativ påverkan på allmänhetens möjligheter till friluftsliv. Länsstyrelsen bedömer därför att ett utvidgat strandskydd enligt karta i bilaga 1.8, som omfattar friluftsområdet, är nödvändigt för att långsiktigt säkerställa strandskyddets syften vid sjön. Övriga områden kring sjön omfattas av generellt strandskydd om 100 meter.

Bemötande av inkomna yttranden

Länsstyrelsen bedömer att värdena vid de aktuella sjöarna är så höga att det motiverar ett utvidgat strandskydd till 200 meter.

Länsstyrelsen anser till skillnad från Skara kommun inte att strandskyddet nordväst om vägen vid Vings kyrka bör tas bort. Området utgörs av åkermark och avskiljs av vägen samt ett område med stadsplan sedan 1976 samt en mindre detaljplan från 2010. Vägen är inte av sådan storlek att den utgör en barriär mot stranden och planområdet utgörs till stor del i det aktuella partiet av öppna områden som inte får bebyggas.

De allra flesta sjöar som omfattas av strandskydd i länet har generellt strandskydd om 100 meter. Utvidgat strandskydd gäller bara i områden som är extra skyddsvärda med hänsyn till strandskyddets syften. Att minska strandskyddet till 100 meter vid samtliga sjöar i Skara kommun skulle riskera att leda till fragmentering av strandområdena, med följderna att allmänhetens tillgång till strandområdena generellt skulle minska samt att förhållandena för växt- och djurliv skulle försämrats. Länsstyrelsen anser att ett utvidgat strandskydd vid uppräknade sjöar, med de motiveringar som angivits i beslutet, är nödvändigt för att långsiktigt säkerställa strandskyddets syften.

Strandskyddslagens inriktning om anpassning efter lokala förhållanden när det gäller bl.a. exploateringstryck avser framförallt kommunernas möjlighet att peka ut s.k. LIS-områden, där lättnader i strandskyddet ska gälla till förmån för landsbygdsutveckling. Länsstyrelsen väger in frågor som framtida exploateringstryck i bedömningen av om utökat strandskydd behövs i ett område. Även i kommuner som i stort har ett lågt exploateringstryck kan det dock finnas intresse av att bygga strandnära fritidshus m.m. i specifika områden. Länsstyrelsen anser att de möjligheter som de i lagen inskrivna verktygen för landsbygdsutveckling medför är tillräckliga och att det inte är lagstiftarens intention att strandskyddet ska minskas i samband med denna översyn enbart i syfte att stimulera landsbygdsutvecklingen.

Länsstyrelsens bedömningar av dispensansökningar och undantag för areella näringar måste följa den praxis som utvecklas kring lagstiftningen. Vare sig lagstiftning eller praxis kan påverkas i samband med detta beslut.

Intresseprövning

De utvidgningar av strandskyddsområden som detta beslut avser, omfattar sådana områden som idag har, eller inom överskådlig framtid kan väntas få,

mycket höga värden för allmänhetens friluftsliv och/eller för växt- och djurlivet. Ett utvidgat strandskydd är enligt Länsstyrelsens bedömning nödvändigt för att långsiktigt säkerställa syftena med strandskyddet i dessa områden. Detta medför vissa inskränkningar i användningen av mark- och vatten. Beslutet innebär en minskning av antalet sjöar som har utvidgat strandskydd i Skara kommun jämfört med hur det var innan den 1 december 2014. Vid en avvägning mellan enskilda och allmänna intressen i enlighet med 7 kap. 25 § miljöbalken finner Länsstyrelsen att förordnandet inte går längre än vad som krävs för att syftet med skyddet ska tillgodoses.

Kungörelse

Beslutet ska, tillsammans med ett antal andra kommunvisa beslut, kungöras i Post- och inrikes tidningar, länets författningssamling samt i Skaraborgs Läns Tidning, Skaraborgsbygden och Nya Lidköpings-Tidningen.

Sakägare ska anses ha fått del av beslutet den dag kungörelsen var införd i ortstidning enligt 27 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m.

Hur man överklagar

Detta beslut kan överklagas hos regeringen, se bifogat formulär O4.

I detta ärende har länsöverdirektör Lisbeth Schultze beslutat och landskapsarkitekt John Dagobert har varit föredragande. I ärendets handläggning har även naturvårdsdirektör Sven Swedberg och länsjurist Anna Roslund för rättsenheten deltagit.

Lisbeth Schultze

John Dagobert

Upplysningar

Detta beslut påverkar inte tidigare beslut om upphävande av strandskydd som fattats i samband med fastställelse eller antagande av detaljplaner eller områdesbestämmelser. Det påverkar inte heller de områden som var planlagda då strandskydd infördes den 1 juli 1975, som enligt 10 § lagen (1998:811) om införande av miljöbalken ska vara undantagna från strandskydd så länge inte annat bestäms.

I de planområden där det tidigare har bestämts att utvidgat strandskydd ska råda intill en viss gräns gäller utvidgning av strandskydd enligt kartor till detta beslut. Däremot medför detta beslut inte att strandskydd läggs på inom planer från före 1 juli 1975 som hittills inte berörts av strandskydd.

Detta beslut medför inte något ytterligare upphävande av generellt strandskydd inom planlagda områden. De områden inom planlagd mark där generellt strandskydd är upphävt har detta gjorts genom separata beslut kopplade till antagandet av planen.

Strandskydd inträder enligt 10 a § lagen om införande av miljöbalken, då en generalplan, stadsplan eller byggnadsplan upphävs eller ersätts med en ny detaljplan. Detta gäller även när en detaljplan för ett område som tidigare har omfattats av en fastställd generalplan, stadsplan eller byggnadsplan upphävs eller ersätts av en ny detaljplan.

För områden där strandskyddet upphävts vid planläggning anges det i 7 kap. 18 g § miljöbalken att strandskydd återinträder om en detaljplan eller områdesbestämmelser upphävs eller ersätts med en ny detaljplan.

I de fall anpassningar av strandskyddsgränsen har gjorts med hänsyn till befintliga bostadstomter är den nya gränsen i de flesta fall avsedd att följa fastighetsgränserna. I de fall fastighetsgränsen är felaktigt inlagd i kartan är det den faktiska fastighetsgränsen som ska vara vägledande för tolkningen av var strandskyddsgränsen går.

Strandskyddet innebär bland annat förbud mot nybyggnation och gäller vid sidan av plan- och bygglagen. Beslutet innebär i vissa områden att strandskydd införs där strandskydd tidigare inte gällt. För att utnyttja ett gällande bygglov behövs då även dispens från strandskyddet.

Vid sidan av strandskyddsbestämmelserna gäller annan lagstiftning som vanligt. Den som har för avsikt att vidta åtgärder inom strandskyddat område och därför planerar att söka dispens för det, kan även behöva tillstånd enligt andra bestämmelser.